

Fotó: Maszyk Ferenc

Fogunk-e még szalonkázni?

Amikor ez a lap az olvasó kezébe kerül, alig két hónapra leszünk az EU-csatlakozástól. Legtöbbünknek persze nem ez jár a fejünkben, inkább a kezdődő szalonkázás. Másra nem is tudunk gondolni. Ha hasonló zöld ruhással találkozunk, möhő érdeklődéssel faggatjuk, vajon ő látott-e már tündérmadarat. Egyre jobban fölajzzuk magunkat, és az elkövetkező bő egy hónapban csak a napi kétszer félórás húzás lebeg a szemünk előtt, megszállottságunkban másra szinte gondolni sem tudunk.

Amíg azonban mindenről megfeledkezve szalonkázunk, egyre közeledik a csatlakozás napja, ami után az integráció áldásai mellett szemben találjuk magunkat a nemszeretem dolgokkal is. És az egyik ilyen éppen a tavaszi szalonkavadászat tilalma lehet! Az Európai Unióban a vadászat nincs központilag szabályozva, ebben a kérdésben nagy a nemzetek önállósága. A közösségi jogszabályok minden szintjén – határozat, irányelv, döntés, ajánlás és vélemény – találhatunk azonban példát a vadászatot közvetve, jobbatra a természet- és az állatvédelmen át, de a kereskedelmen, a köz- és az állategészségügyön keresztül is érintő szabályozásra. Számunkra a szalonkavadászat kapcsán a legfontosabb a 79/409/EGK Tanácsi Irányelv a vadmadarak védelméről, amit röviden Madárdirektívának hívnak. Az irányelv 7. cikkének 4. bekezdésében a „bölcs hasznosítás” jegyében a madaraknak a költési és a szaporodási időszakban

történő védelméről rendelkezik. Ez a bekezdés kimondja: „A vonuló fajok esetében biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati törvények vonatkoznak, ne vadásszák szaporodási időszakukban vagy a költőterületekre történő vonulásuk során.”

Végignézve az EU-tagországokban az erdei szalonka vadászidényét (1. táblázat), láthatjuk, hogy ahol megengedett a vadászata, ott mindenhol hosszabb a szezonja, mint nálunk, de a Madárdirektíva rendelkezésének értelmében, tavasszal védelmet élvez. (Megjegyzendő, hogy több országban a legkülönfélébb, számunkra etikailag erősen megkérdőjelezhető módokon is vadásszák, és óriási tömegekben ejtik el; nem egy államban milliós nagyságrendű éves terítékről számolnak be a statisztikák.)

Mielőtt nagyon nekikeserednénk, érdemes figyelembe venni, hogy akárcsak a többi közösségi szabályozás esetében, a Madárdirektíva rendelkezésénél is lehet kivételes elbírálást és mentességet kérni. És ez nem csak elméleti lehetőség! Ausztriában, a közvetlen szomszédságunkban nagyszerű példát találunk egy ilyen kérelemnek a kedvező elbírálására.

Az osztrák sajátosságának (gyenge központi, erős tartományi szabályozás) megfelelően, különféle vadászidényeket találunk az erdei szalonkára (2. táblázat), és azt láthatjuk, hogy ha eltérő időpontokban is, de az egyetlen Tirol kivételével (ahol már évek óta nem vadászható a szalonka, ősszel sem!) az

összes többi tartományban hódolhatnak a vadászok a tavaszi szalonkavadászatnak. (Érdekeséggé emeltem, hogy a magyarországihoz hasonlóan, az osztrák éves szalonkateríték a tavaszi vadászat ellenére elenyésző. Csak töredéke azoknak az országoknak, ahol gyakorlatilag a Madárdirektíva által meghatározott időpont kivételével, egész évben vadásszák. A 2001-es teríték 5292 db, a 2002-es 3974 db volt Ausztriában.)

A kedves sógorok kitaposták előttünk az utat, csak végig kell rajta mennünk, és megmarad nekünk is ez a tavaszi áhítat. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez a kívánalmunk szakmailag kellően alátámasztott:

● rendkívül kicsi az éves teríték Magyarországon (2001-ben 9538, 2002-ben 7640 – forrás: Országos Vadgazdálkodási Adattár);

● a tavaszi húzáson, a bokrással szemben, döntően hímek kerülnek terítékre (a különböző felmérések eredményei egyöntetűen ezt az állítást igazolják), ami nem rontja a faj életképességét;

● Magyarország nagy része kívül esik az erdei szalonka fészkelőterületén, tehát a hazai szalonkázással nem zavarjuk a szaporodását;

● a tavaszi szalonkázás a vadászati kultúránk (irodalom, képzőművészet) része;

● etikai megfontolásból, már az EU és az összes többi állam előtt betiltottuk a bokrásszást, és bevezettük a napi terítékkorlátozást.

A Vadászkamara tisztségviselői között többeknek szintén szívügye a szalonka és a tavaszi szalonkavadászat. Nekik kellené az ügy élére állniuk (számukra ez nem is volna hálálatlan feladat), és megkeresniük a szükséges fórumokat, ahol teljes

1. táblázat: Az erdei szalonka vadászidényei az EU-tagországokban

(forrás Kovács Gábor, OMVK)

Ország	Vadászidény
Belgium	vallon terület: okt. 15. – dec. 31. flamand terület: nem vadászható
Dánia	okt. 1. – dec. 31.
Németország	okt. 16. – jan. 15.
Görögország	szept. 15. – febr. 28.
Spanyolország	okt. 8. – febr. 4.
Franciaország	tavaszi húzáson tilos, máskor lehető
Írország	nov. 1. – jan. 31.
Olaszország	szept. 3. vasárnapja – jan. 31.
Luxemburg	okt. 1. – jan. 31.
Hollandia	nincs adat
Portugália	nincs adat
Finnország	aug. 20. 12 óra – dec. 31.
Svédország	északon: jún. 22. – okt. 31. délen: jún. 22. – nov. 30.
Nagy-Britannia	okt. 1. – jan. 31. (Skócia: szept. 1. – jan. 31.)

2. táblázat: Az erdei szalonka vadászidényei Ausztriában

(forrás: Dr. Peter Lebersorger, Osztrák Központi Vadászszövetség)

Tartomány	Vadászidény
Burgenland	márc. 1. – ápr. 15. és okt. 1. – dec. 31.
Karintia	márc. 16. – ápr. 10. és szept. 1. – dec. 31.
Alsó-Ausztria	márc. 1. – ápr. 15. és szept. 1. – dec. 31.
Felső-Ausztria	okt. 1. – ápr. 30.
Salzburg	márc. 1. – ápr. 15. és okt. 1. – dec. 31.
Stájerország	márc. 16. – ápr. 15. és szept. 1. – dec. 31.
Tirol	nem vadászható
Vorarlberg	márc. 11. – ápr. 20.
Bécs	okt. 16. – ápr. 15.

mellszélességgel kiállhatnának a márciusi szalonkázás mellett. Azt hiszem, nagyot nőne a Kamara ázsiója a tagdíjat fizető magyar vadászok tízezrei szemében, ha szerepet vállalna abban, hogy Magyarországon a csatlakozás utáni tavaszon is megizlelhessük és fenéig kiélvezhessük a szalonkavarázst!

Fáczy Zsombor